

БЕОГРАДСКЕ ОПШТИНСКЕ НОВИНЕ

ИЗЛАЗИ НЕДЕЉНО ЈЕДАНПУТ НА ТАБАКУ

Цена за Србију:

НА ГОДИНУ	6 дин.
НА ПОЛА ГОДИНЕ	3 дин.
ЗА СТРАНЕ ЗЕМЉЕ НА ГОДИНУ	9 дин.

УРЕДНИШТВО и АДМИНИСТРАЦИЈА

ЈЕ У ЗДАЊУ

ОПШТИНСКОГ СУДА

Цена је огласима 6 дин. пара од врсте
Преглагу ваља слаћи упућеницом на општин-
ски суд а све кореспонденције на уредника
РУКОПИСИ НЕ ВРАЋАЈУ СЕ.
Неплаћена писма не примају се.

СЛУЖБЕНИ ДЕО

Суд општине београдске позива све оне младиће, који су рођени у Београду 1868 год. да одмах предстану књиговодству судском: ради регрутовања за стални кадар.

САСТАНАЈ

одбора општине београдске држан 20. Маја 1888 г.

(по стенографским белешкама)

почет у 5¹/₂ час. по подне

Присутни: Председник г. Ж. Карабиберовић, члан суда Јанаћ М. Јанковић, чланови одбора г. г. Н. П. Михајловић, М. Јанковић, Г. Миленковић, Д. Ђ. Миловановић, Св. Карапеша К. Д. Главинић, М. Ј. Марковић, З. З. Поповић, С. Пиаде, Ј. Илић, Дим. Наумовић, Т. Ј. Михајловић, С. Боторић, М. Банковић, Ст. Петковић, Јак. Бајлони, Н. Вуљковић, Др. М. Т. Леко, Т. Ђ. Наумовић, Д. Т. Вељковић, Рад. Драговић, г. Св. Милојевић.

Председник. Господо, састанак је отворен.

Изволте чути протокол последњег састанка.

Секретар чита протокол састанка од 7. тек. месеца.

Председник. Има ли ко шта да примети. (Нема). — Добро.

Молим вас господо. Вама је познато да смо ми у једној од ранијих седница одредили комисију, која ће да испита нашу Вишњичку улицу и све споредне улице у околини њеној, као и улице неке на дођољском крају. Комисија је то учинила, и молим вас да чујете њен извештај.

(Секретар чита извештај комисије).

Председник. Из ов га извештаја ви сте видели мишљење о овим улицама, међу које долази и Милетина улица. Сад пре једног сахата ја сам добио један акт о тој улици, и молим вас да га саслушате. (Прочитан)

Гргур Миленковић. Ово што тражи Стаменковић овим актом то иде на промену регулације, коју је министарство одобрило. Да ли је одбор решавао да се та регулација промени, или није, ја то не знам, нити сам до сад наилазио на то решење. Тамо се каже — у акту — да је Ђ. Љочић дао другу регулацију. Ја сумњам у то, и држим да треба да се одржи регулација, коју је мини-

старство одобрило. Сад ако налази општина свога интереса у томе да ту регулацију измени, то може једино општина као општина да предузме а не може се допустити појединцу да због сечења свога плац мења регулациони план целе улице. С тога сам ја за то, да се преко ове молбе пређе на дневни ред.

Председник. Овај се човек овде изражава тако да су сви грађани у тој Милетиној улици пристали да им се не даје никаква накнада ако остане регулација овако како они желе. Само ја не знам шта њима смета то што ће Вишњичка улица бити шира а њина — Милетина — ужа.

Гргур Миленковић. Тамо где има да се прави насип, то је други део вишњичке улице, а ово је опет други. С тога решење овога питања у томе смислу да се одржи план регулације неће ништа сметати насипању оног дела улице који чека за насипом — јер регулација овог другог дела може се извршити и после пет година, а насип се мора одмах правити.

Јанаћ Јанковић. Мени је позната у неколико ова ствар што се тиче регулације. Пре пет година становници тамошњег краја, заиста су изјавили да не траже накнаду ако остане оваква улица као што овај молилац у свом акту каже; али онима којима се имало да одузме од плацева, мислило се да се да она башта звана циганчица. Тамо је изалазио онда и инжињер управин и ударио кочиће колика ће улица бити у ширини. Доцније дошао је Ђ. Љочић на је проширио улицу за 6 метара и он ударио друге кочиће. И кад је то било, онда један од старатеља неке масе казао је кад хоћете тако ја не дам док се не плати ово што се узима. Тако је казао и овај молилац Влајко да не да него тражи 800 дук. Шта је после било и која је регулација одобрена не знам, само знам да је два пут мерено и има два коца за шири у те улице.

Милут. Марковић. Ја сам био у комисији, која је прегледала регулације те улице. Знао да онда није донета никаква одлука одборска него су на лицу места саслушани сви становници те улице сем двојце тројце, који онда нису били у вароши него негде на путу. Знао да је остало на томе да се и та два три становника кад дођу с пута зову у општ. суд и да се саслушају. Кад је то свршено онда је опет дошла ова ствар у седницу и онда је овај исти Влајко тражио ово исто што сад тражи и онда је одбор, чини ми се, решио тако: да се тражи из министарства оригинални план те да се види како је регулација решена и одобрена. Инжињер је онда тврдио као што каже сада и г. Гргур, да је та улица остала по оној регулацији да буде шира а то је и потребно нарочито с тога што је тамо већином земљораднички свет, и треба да има ширу улицу због пролаза стоке.

Председник. Зато господо ја мислим да можемо примити извештај комисије односно осталих радова, а што се тиче ове улице и њене регулације то можемо и доцније решити, док видимо на чему је ствар. (Вичу: добро).

Мита Миловановић. Мени се чини да је и у извешћу комисијском нарочито наглашено да је најпрече извршити калдрмисање улице Миријевске и начинити насип, који је пропао у улици Вишњичкој. С тога нека се за сад то одмах и учини, а ово ћемо доцније решити по коме ће се плану Милетина улица регулисати и каква ће бити ширива и саме ове Вишњичке улице.

Јанаћ Јанковић. Они су изјавили да по првом плану не траже никакве накнаде, а по другом Љочићевом плану траже накнаду.

Председник. Зато кажем: можемо односно других радова усвојити овај извештај, а односно регулације то да оставимо и да видимо на чему је стало и како ћемо то да решимо. (Усваја се.)

Председник. То је садржина извешћа. Ја држим, да би само она трећа тачка требала да остане у питању односно регулације, — и ја вас молим, да донесете закључак, нарочито што се тиче Миријевске улице, да се претпа она јаруга и да се калдрмише крупним каменом. То је једно. Друго, да ми одобрите да држим лицитацију и за дорђолски крај, док је још раније да не уђемо у јесен. У буџету не ћемо наћи толико, али свакако, кад се нашло пара за Врачар, онда морамо наћи и за овај крај. (Врло добро). У осталом све ће те лицитације доћи пред вас, да их одобрите.

Грур Миленковић. Ако то одбор не би хтео да реши, полиција ће то сама извршити. Ми имамо већ прекор од полиције.

Председник. Заиста ми имамо већ и сувише прекора од стране полиције и на мени сав тај терет лежи, и ја за то одговарам. Но, прека је потреба, да се ово сврши.

Јоца Илић. По моме мишљењу то је најживља улица у ономе крају, и за цело треба што пре да се калдрмише

Мита Миловановић. Чини ми се, да је и пре било говора о томе, да и околна села из среза врачарског помогну, јер је наш атар велик и ми сами не би могли све да извршимо, — и она су на то пристала, како ми се чини.

Председник. Ми морамо то да поделимо, н. пр. у миријевској улици сељаци ништа немају ни за дорђолски крај — а што се тиче вишњичке улице, ту сељаци већ треба да даду нешто, а тако исто и цигљари, јер они се највише и служе том улицом и највише је кваре, с тога треба и они да поногну, а ако не би хтели, ми би онда били принђени, да ударимо неку такву на цигље при уносу у варош.

Св. Боторић. Ми нисмо ни донели закључак, да се наспе докле траје наш атар, него од краљевих штала па до улице што иде Дунаву.

Председник. Ми ћемо морати свакако да правимо до кајабурме. Ево за што: наш концесионар, за изношење ђубрета, према својој обвези, мора да износи ђубре чак тамо, и с тога му морамо да направимо добар пут, да би му дали могућности, да може одговорити својој обвези.

Грур Миленковић. Ми смо узели, да се прво наспе

оно нарче, што је непроходно, а то је између краљевих штала и Куртовића то неће изнети на 800 курентних метара. Међу тим до краја нашег атара има читаво пола сата и за то би требали да се договоримо с околним селима.

Председник. Ако донесете закључак у форми, као што сам ја предложио, онда ће цигљари бити под неком пресијом. Истина, они су наши грађани, ала и они треба да плате н. пр. 10 пара. То је опет нека вајда. За то ја мислим, да би ово могло да буде као нека морална пресија на њих. А овако је тешко да све пада на наш буџет.

Ја сам то исте предлагао и за пут, који води на ново гробље

Свет. Боторић. Ми, кад смо прошли онуда, ни један комшија није био противан плану — једини онај Влајко или Трајко (не знам, како се зове) што не пристаје и хоће да се оно сокаче просече и да изађе на поље. Ми смо му казали усмено, да се не можемо удаљавати од плана, који је министарство грађевина одобрило.

Председник. Ја мислим, да општини београдској није забрањено да оступи од плана и да га преиначи, ако јој то интереси захтевају.

Свет. Боторић. Заиста ако би усвојили молбу овога онда би другоме комшији учинило криво; за то да се не би огрешили о правду, треба да се држимо плана, који је одобрен.

Ако ми само одкопамо и калдрмишемо миријевску улицу, и не начинимо пролаз онда ћемо морати, да је оправљамо сваки час, јер се тамо слива вода чак са шанца.

Председник. Ја мислим, да сте ви сви за то, да кад говоримо о канализацији не можемо дати само овом нарчету канализацију, него кад се цела варош каналише, онда ће и ова улица.

Молим вас, господо, чујте извештај комисије, која је одређена да прегледа односе између нас и концесионара за трамвај. И ја сам био у тој комисији и ишао сам г. министру народне привреде и молио га да издејствује неку олакшицу овоме, те да се та ствар сврши. Ја мислим, да је гг. члановима комисије казано, како је та ствар текла. Чујте дакле извештај.

(Секретар прочита).

Председник. Дакле ви сте чули извештај но може бити многи од вас знају и захтеве тога такозваног концесионара нашег. То је прочитано у претпоследњој седници. По његовом захтеву изгледа, као да је општина утврдила и начинила уговор с њиме. Он каже: ако општина није вољна да изврши оно, на шта се обвезала, тражи, на првом месту, да му се врати кауција, која лежи код општине и да му се да нека накнада од 100.000 дина.

Д. Наумовић. Нека му се врати кауција.

Свет. Милојевић. Комисија је била слободна да изјави своје мишљење: да се зовне предузимач па ако одустане од парнице, онда да се прекине уговор; а ако не пристане, онда нека узме каупију и нека ради шта зна.

Т. Михајловић. Ја држим, да општина није ни могла да обећава концесионару какве повластице, то је вајда било условно, ако може да издејствује. Па кад општина

није могла то да издејствује, онда нека му се каже, па ако пристане добро, — ако ли не, нека ради шта зна. (Врло добро).

Председник. Дакле сви смо за то, да се извештај прими и да му се одговори на његово писмо, као што је комисија предложила. (Тако је).

Г. министар просвете и црквених послова позлао је један акт, којим тражи неко земљиште на Врачару потребно учитељској школи. Молим вас чујте тај акт.

(Секретар прочита.)

Св. Караџевић. Ја мислим, да је боље да се да какво земљиште у Топчидеру.

Св. Милојевић. Ја мислим, господо, да треба да узмемо у обзир користи, које би добили, кад би се општина одазвала овоме захтеву г. министра и кад би баш уступила оно земљиште, које јој се тражи, учитељској школи на послугу. Општина ни нико од оне утрине, на којој се копају шанчеви и вежбају војници, нема користи, а овако би имали користи, што би били на самом путу било угледне добарце, и сваки, који год прође онуда, могао би да га види. То је једно, а друго: ја држим да општина нема штете од учитељске школе, шта више држим, да би она штетовала кад би се учитељ. школа преместила у Топчидер. С тога бих молио, да општина узме добро у оцену користи, које би се одовуд добиле и да да ово земљиште на послугу.

Св. Караџевић. Ја се потпуно слажем са г. предговорником и усвајам његове разлоге и да не би било лепо од општине, да ова то одбије. Ја сам казао, да сумњам да онде има тако zgodно земљиште. Но кад су они нашли, да има, то је друго.

Ја нисам мислио, да се премести учитељска школа у Топчидер, него да узму земљиште у Топчидеру, јер тамо имају и справа и све што им треба. И за време рада могли би да оду тамо.

Председник. Пошто из а овде план уз акт г. министра у коме је означено тачно шта се тражи, ја мислим, да би било најбоље, да одредимо вечерас неколико чланова, који ће отићи тамо и видети шта је и како је. Ми смо у управној седници казали да би и држава могла уступити „пашић чаир“ као zgodно земљиште, које је близу вароши или онамо код Стевановићеве механе.

Мил. Банковић. Мени изгледа смешно, да ми говоримо другоме шта треба да ради. Мени се чини, да ће они имати овде расхода; треба ће им магацини за алате требаће им стока и т. д. Ено им Топчидера где имају све што им треба.

К. Главинић. Ово што тражи г. министар просвете без сумње је и потребно и корисно, и ми треба у колико је могуће, да се одазовемо тој тражњи. При одређивању места, које би се дало учитељ. школи треба да гледамо да буде и за општину што већа корист од тога добра.

Стоји то: да би добили мало угледно добро ако би дали оно земљиште које нам се тражи; али, по моме мишљењу, имаћемо већу корист, ако то добро буде на другом коме месту, где су здравствени услови гори но на Врачару, јер би добили у исто време и угледно добро и боље здравствене услове. Ја мислим да би много боље било кад би се за башту учитељске школе заузело земљиште на градском пољу до општинске расаднице, које је право

ђубриште јер се ту, сад, бацају стрвине и свакојако ђубре из околине, а има увек и људских измета. Подизањем ове баште, на томе месту, добила би она околина много у здравственом погледу, а и само обделавање било би лакше јер је школа ближа а и вода је ближа но на Врачару.

Трешак пак, који би учитељска школа имала да учини око уређивања и обделавања, неће бити тако велики, јер ја држим, да ће се највише вршити ручни пољски радови. Напоследку ја мислим, да комисија реши то питање: које место треба да се да учитељској школи.

Милутић Марковић. Ја мислим, да министар овде тражи од општине што може да да. А ми, држим, не треба да разлажемо да ли ће то бити штетно за државу или друго и т. д. Ми треба сада да одредимо једну комисију да види шта ће дати учит. школи, и да нам на идућој седници поднесе своје мњење, може ли се дати или не може. Ја мислим, да су они водили рачуна о томе, обе ли то земљиште бити удесно за њих. То се мора претпоставити да су они и на то гледали.

Јаков Бајлони. По нацрту ми изгледа, да је то место она јаруга код Вшетечкове воденице, и ја мислим, да им се на том месту може дати један хектар и без комисије.

Милутић Марковић. Ако је ово земљиште онде, где каже, г. Бајлони, онда ми треба још да их молимо да узму.

Председник. Ја мислим, да би најбоље било да званично и тога пртача те да и он изађе тамо са комисијом и покаже то место. (Врло добро). Молим вас, да изберемо тројицу за ту комисију.

Изабрани су: г.г. Ј. Бајлони, Св. Милојевић и Милорад Јанковић.

Сад је на реду извештај комисије, која је имала да прегледа сва акта по жалби Пере Јоакимовића. Чујте тај извештај.

(Секретар прочита.)

Јоца Илић. А зашто је њему одузето то право.

Председник. За то што се није држао уговора. Усваја ли одбор мњење комисије? (Усваја)

Сад имам господо, да вам саопштим једну ствар. Мени Управа вароши Београда једнако кори што су оволике рупе по калдрми. Ја сам, пре но што су Цвети наступиле, сматрао за дужност, да наредим, да се калдрма од позоришта до града претресе. И ја сам, имајући то на уму, позвао раднике, а не мајсторе, и погодио се с њима да раде по 40 п. д. метар 30 пара да им се плати кад комисија нађе да им је рад добар а они 10 п. да се задрже донде, док не оправе оно, што се у течају шест месеци буде искварило. Но ја сам превазишао меру, коју сам смем да вршим и молим да одобрите овај мој поступак. То је исто било и с лимском улицом, цариградском, два јаблана, скопљанском и позоришним тргом. На све то утрошено је 2973 динара.

(свршиће се)

НЕСЛУЖБЕНИ ДЕО

ПИСМА ИЗ РУСИЈЕ.

(париском „Солеј“-у).

Петроград, 30. Маја 1888 год.

Последњи говор г. Тисе одјекнуо је у Петрограду као гром из ведра неба, — или чудо, које би стари узели као непогрешно знамење рата И доиста, Јевропа је била скоро мирна. Беше се заборавило и на нихилизам, и на Бугаре, и на Буланжера. Кад ево ти од један пут онога старог Маџара из Пеште, где, зачуђеном свету прича беде невидовне. „*Ми ћемо до године рата имати,*“ — рекао је он. Аустрија, међу тим, може рата имати само с Русијом. Уговор савеза, који је обелоданио кнез Бисмарк, и јесте закључен с погледом на могућност *двоструког* напада с поља. Јер, ако би се идућа војна ограничила на дуел између Париза и Берлина, монархија Хапсбурга не би ту имала никаква посла. Очеvidно је, дакле, да се претња коју из мађарског парламента избаци мађарски министар, тиче нас овамо много ближе него ли Француске...

Па каква ли је то мушица ујела честитога магната пештанског? Од куда код њега овај наступ одрешитости који се тако мало слаже са предањима строгог Метерника и мудрог Деака? Или је шест милијуна Мађара већ тако ратоборно, да им се бој бије са сто милијуна Руса?! Зар су Маџари, који умедоше тако брзо заборавити поразу садовску, још злопамтила за Вилагош? Та сам спомен руских победа од 1849 треба да је довољан да нагна државнике с ону страну Лајте да се добро промисле. Јер, оно, што је негда лако било једном Паскијевићу, још ће лакше данас бити једном Гурку. У рату с Аустријом Русија има за се симпатије Словена — галичких Руса, Чеха и Словака — Срба и Хрвата — који не уступају Маџарима по јунаштву, а који их бројно надмашују. И опет велим, нека се промисле мало Маџари у Пешти. За оне који су Кавказе и Балкане прелазили неће ни Карпати бити велике планине... И то је, хтео сам рећи, одговор који можете чути из свију војничких и политичких кругова, на адресу мађарског изазивача. Оно, Руси су и онако вазда Аустрију по преко гледали. Они њој и приписују све своје неуспехе за последњих сто година. Рат

с Аустријом био би овде особито популаран. Свако је при том убеђен, да би се такав сукоб свршио са коначним распадом и деобом Аустро-Угарске монархије, као што се свршило и с Пољском пре равно сто година... „*Од паметна човека чудно ми је такве речи чути*“, приметио би Тиси, да је жив, онај поста наш који данас у Пантеону спава. Од своје страве Руси би га с правом могли уштити на читање комедије славна им Грибоједова „Горе от а ума“ што би се дало превести са: „несрећа је то бити паметан...“ Али на што, збиља, и дангубити око овако ружне једне појаве парламентарне? „Кад се још лав на мушице освртао?“ — рећи ће ми јуче један стари ђенерал штабни официр. „Ми одавна знамо за мрачне смерове аустријске, и толико се бојимо оваквих (тисинских) насртаја да нећемо ни једну *стражу* козачку на граници појачати.“ Међу тим, из поузданог извора могу вам јавити: да ђенерал Вановски предузима све потребне мере за случај заплета с Аустријом. Нека буде и рата на годину, или ове године, Русија ће бити спремна и приправна. Ну, бацимо поглед на друге лепше и благодарније предмете.

Пред нама је велико дело азијске жељезнице, довршене и саобраћају предане пре три дана. У срцу „старог света“, на два корака од Китаја, а неколико дана само од Хиндостана, тече нова струја руског напретка. Ђенерал-ађутант Розенбах гувернер Туркестана, јавља нам: да је „велика пруга, у заказани дан и час, отворена у присуству огромног броја Руса и домаћег становништва, које у овоме празнику мира види почетак новог моралног и материјалног живота...“ Цело дело није, међу тим, још крају приведено. Досадања пруга покрива, истина, веких 1350 врста, и прелази не само тешке пешчане пустиње туркоманске, него, преко једног огромног моста на Аму Дарији, улеже у покрајине Бухарије, и, излазећи из њих, ступа на руско земљиште до старог града Самарканда. Али све је то још први корак. Јер, одатле ваља допрети до *Ташкенда*, тога великог, политичког и војничког центра нашег; за тим прећи преко *Фергане*, *Семиречја*, и свију оних плодних и густо насељених покрајина централне Азије, које опасују велики висоравањ Паропамиза, и које је наука, археологија, обележила као колевку сва три *аријска* племена: инђијског, персијског и јевропског.

Оно, жељезница закаспијска представља и у садањим, релативно скромним, размерима својим, једно велико предузеће. Са дивљењем мора се при-

знати да је овај, управо, *херкулски* рад довршен за мање од три године. Нити смемо заборавити, да је све то урађено на неких хиљаду и двеста миља од Петрограда, и у срцу дивљине на коју, ваљда, од времена Александра Македонског није стала нога Јевропљана. Најзад, ваља имати на уму да се техника самог посла морала отаљавати у сред несталног песка, под жарким сунцем једне азијске Африке, у домовини глади и жеђи, пустоши и хорда варварских.

Главна заслуга за све ово припада без сумње ђенералу Аненкову, научењаку и војнику, па још и — пријатељу наше Француске! Само, не забрављајмо том приликом да споменемо и његове скромне но славне сураднике, неуморне пијонире јевропске најезде, разумем, она два жељезничка батаљона, који се нису мање одликовали јунаштвом и самопрегоравањем у дубинама азијске стене, но што би тога показали на крвавим мегданима Јевропа. Руски је војник у истини први борац света, и његови радови могу се слободно упоредити са подвизима старих легијона римских. Рођен сељак, свикнут на сваку муку и невољу, на стојичко трпљење и стрпљење, овај син словенства рукује тешким будаком као год лаком пушком. На Севастопољу, Карсу и Плевни он није само бојак био, него је и земљу превртао. У снежним кланцима Шипке (у години 1877) он је на љутој зими балканској, разбијао замрзлу земљу, као што је под врелим сунцем Бухаре, кроз срце сиње пустиње, крчио путе култури.

Руска влада помишљала је била најпре да веже Ташкенд с Јевропом, продужавањем познате жељезне пруге Москва, Оренбург. То је био и план покојног цара Александра II, но иницијери су га напустили за непрактична. Прва мисао о садањој жељезници пала је на памет бесмртноме Скобељеву. Скобељев је познавао Туркестан кроз и кроз, — тамо је он и стекао своје прве ђенералске полете. Приликом похода на Теке-Туркомане год. 1880 писао је он министру војном: „ако хоћемо да видимо и коју корист од огромних жртава које улажемо у средњу Азију, треба нам, пре свега отворити пут преко степе, од Каспије до Амуа; а по што умиримо овај крај правити жељезницу до Аскабада, па и даље до Аму-Дарије.“

И сан Скобељева ево се остварио. Њему, лично, били су поверени први покушаји у том правцу; и под њим је саграђено неких 25 врста — до бу-

нара Мулакарија. По освојењу Ахал-Тека, шине се продуже до Кизил-Арвата т. ј. 218 врста од Каспије. На тој тачци буџетске тегобе обуставе велико предузеће. У том умре и Скобељев. Његови наследници немадоше ни његове вере у посао ни енергије за извршење. А, ако је закаспијска жељезница ипак довршена, за то имамо благодарити *Инглеској*, која нам је и нехотице учинила једну велику војничку и трговачку услугу.

Ви се сећате како смо првих месеца године 1885 стајали на прагу рата са Инглеском. Истакнути од Инглеза Авганци бише потучени од руске авангарде; и у петроградском штабу реч се онда водила о упаду у саму Инђију. Али како да се такав корак учини без путова? Дај за то, опет, отпочету жељезницу, Ето како се рад на њој наставио. Још у децембру 1886 први возови допрли су до бухарске вароши Чарџоне, на обалама Аму-Дарије, 780 километара од Кизил-Арвата. Данас смо у Самарканду, а на годину бићемо и у Ташкенду. Као што смо већ навестили, прва половина пруге прелази преко једне страхотне пустаре, испрекидане врло ретким оазама. Али друга половина иде и преко земљишта доброг за обделавање. Само грађење пута испало је релативно врло јевтино. Тако, просечна врста није стала више од 18.500 рубаља (или нешто мање од 40 000 динара), док је онај велики мост на Аму Дарији — неких четири врста у дужину — изнео свега 280.000 рубаља (или нешто мање од 600.000 динара). Доиста, признати се мора да новац није ту бацан. Разуме се да ни квалитет жељезнице није луксузан, па ни, као у Немачкој, особит. Стапице су још дрвене, радионице несаграђене, а водоводи недовољни. На много места мора жељезничко особље да спава у вагонима или под ведрим небом. Али шта то мари? кад је у рату као у рату. Доћи ће с временом свака згода. Закаспијска жељезница остаје, при свим тренутним недостатцима, један од капиталних радова овога века. Она улази у ред американских подвига са пацифичком жељезницом и француских са прокопом суецког канала. Ми ћемо се другом приликом још једном вратити на овај велики економски догађај, који узгред буди речено, још није оцењен у свом своме домашају.

ДОМАЋЕ ВЕСТИ

(Нивелација вароши Београда)

Мило нам је што смо у стању јавити да је, много жељена и давно очекивана, нивелација наше престонице довршена, и да ће се дотични планови са утврђеним нивелетама, у најкраћем року послати г. министру грађевина на одобрење.

По што сматрамо за излишно истицати користи које ће овако правилна и стална основа нашим грађевинама донети и обезбедити, остаје нам да с признањем споменемо комисију, којој је одбор општински тај важни задатак поверио, и коме се, она не сумњамо, најчасније одужила. Комисија је радила и свршила свој посао под председништвом г. Милана Ј. Андоновића професора геодезије на нашој великој школи, уз ревносно суделовање чланова г.г. Косте Главинића, Гргура Миленковића, Мише Марковића као и Ст. Чађевића и Милоша Дамњановића.

П О З И В

на

П А Р И С К У С В Е Т С К У И З Л О Ж Б У

(свршетак.)

Излагачи обичног и цементног креча, послаће по два примерка, од највише 25 см. у свима димензијама, камена из кога креч пеку и означаће, поред места, где се вади, од прилике моћност и распрострањеност; а уз ово послаће по 5 килограма печенога креча.

Сви рударски предузимачи, који имају рефрактерне земље, у обиму својих повластица, послаће их, назначивши у исто време, место где се налазе, моћност и простирање, као и по један комад од околних стена. Сви лончари и циглари, који буду своје израђене производе слали на изложбу, послаће по један килограм сирове земље онако како ју ваде из мајдана, и по један килограм прерађене за израду, назначивши место, дебљину слоја и простирање.

Све индустријске радње које се базе ливењем метала у калуи, могу послати своје производе ма које врсте.

Излагачи угља, парафинског шкриљца и креча неће слаати своје производе пре 1. Јануара. Но остало, као што су цртежи, описи и т. д. треба пре тога рока да пошљу.

Излагачи осталих, овде именованих предмета, могу слаати своје предмете од 1. Марта па до 1. Новембра тек. год. Све руде, чврсти минерали, метали, ливени предмети, камење тесано или израђено, слаће се у дрвеним сандуцима добро обмотано и упаковано, те да се у путу

не обије и не исквари. Трошни минерали, кристали и земље у плеханим кутијама; а жива у гвозденим флашама.

Све радње, које израђују продукте, који су горе именовани, имају у својим описима обележити пијаце, на које износе своје производе, као и то, која им транспортна средства на расположењу стоје за довоз њихових производа на ове пијаце, и шта би по њиховом мњењу требало у овоме правцу чинити, па да им се што већа продња отвори.

* * *

Поред онога, што је до сада казано о спреми производа за изложбу, Одбор има част учинити још и ове напомене:

1. На сваком предмету, за изложбу одређеном, има да се назначи: име произвођача, место и округ одакле је, да ли је изложени предмет за продају, и ако није, онда да се то изрично напомене.

2. Код пољопривредних производа има се назначити још и назив и сорта производа, продајна цена од 100 килограма, или од комада (код предмета који се на комад продају).

3. Изложбене предмете предаваће излагачи из села и варошица средњим властима; а из околних вароши окружним Начелствима, која ће их овоме Одбору достављати о трошку државном. А у Београду предаваће се ствари Министарству Народне Привреде.

4. Кад ће примање ствари (осем рударских, за које је казано), за изложбу отпочети и докле ће трајати, то ће се обзнанити доцније.

5. Кад ствари буду приспеле у Београд, онда ће овај Одбор одабрати од њих све што је вредно да се пошље на изложбу; па ће их онда по могућству најпре овде изложити нашем свету на углед; а по том ће их послати у Париз.

А оне ствари, које нису за изложбу, ако су од вредности, вратиће се њиховим сопственицима.

А исто тако, вратиће се сопственицима и све оне ствари, које буду изложене у Паризу, па се као непродате врате у Београд, само ако су од вредности.

Пољопривредни производи не ће се никоме враћати.

6. Ако су коме потребна још каква обавештења у погледу спреме и предаје ствари, он ће их добити од подбора, који ће се образовати у свакоме окружном и средњем месту. Ну, ако коме и поред обавештења, које тамо добије, буду потребна још каква ближа упутства, или му је иначе лакше и удесније, да се непосредно овоме Одбору обрати, може то увек учинити и одбор ће му у најкраћем року дати потребног обавештења.

7. Ради оних излагача, који би осећали потребу, да мимо ових предмета, који су обухваћени овим позивом изложе који други предмет, штампаће се у скоро „Систем опште класификације“ прописан од стране Француске државе за изложбене предмете, из кога ће моћи да се види све што се прима за изложбу; па ако когод избере какав предмет, који није предвиђен у овоме позиву нека изволи о томе претходно јавити овоме Одбору и Одбор ће му

одговорити да ли се и тај предмет може о државном трошку послати на изложбу.

8. Пододбори и поједина лица, која се овоме Одбору обраћају, изволиће писма адресовати овако:

„Министарству Народне привреде

(за Одбор за париску изложбу.)

Београд“.

Предајући овај позив јавности, Одбор очекује, да ће он наћи живог одзива у нашем народу, те да наша млада Краљевина може са светлим лицем изаћи на поље културне светске утакмице.

№ 27.

15. Фебруара 1888. год.
У Београду.

Председник
Одбора за париску изложбу,
Јевр. П. Гудовић
Министар на расположењу.
Потпредседник,
Ж. Карабиберовић
Председник општине београдске

Ч л а н о в и :

- Чедомиљ А. Поповић**, начеоник пољопр. одељења у Министарству Народне Привреде.
Светозар Милојевић, начеоник одељења за трговину, радиност и саобраћај у Министарству Народне Привреде.
Михаило Михаиловић, начеоник рударског одељења у Министарству Народне Привреде.
Јеврем Новаковић, заступник начеоника шумарског одељења у Министарству Народне Привреде.
Потпуковник **Павле Шафарик**, управник војно-техничких завода, у Крагујевцу.
Мајор **Илија Тирић**, ађутант *Београдског Величанства*.
Михаило Валтровић, професор Велике Школе.
Сима Лозанић, професор Велике Школе.
Михаило Марковић, инжењер Министарства Грађевина.
Јаков Бајлони, индустријалац
Радован Миленковић, столарски мајстор.
Коста Таушановић, управник Задруге за међусобно подпомагање и штедњу.
Јован Јелкић, трговац.
Никола Антула, трговац.
Љуба Новаковић, енетехничар у Краљуев.
Лука Реловић, трговац
Д-р **Лазар Лазаревић**, шеф унутр. одељења опште држ. болнице.
Милутин Савић, секретар пољопривредног одељења у Министарству Народне Привреде.
Д-р **Михаило Поповић**, секретар Министарства Финанције.
Богољуб Јовановић, статистичар Министарства Просвете и Црквених Дела.
Д-р **Фердо Шамс**, државни хемичар.
Д-р **Марко Леко**, државни хемичар.

Д е л о в о њ е :

- Живко А. Шокорад**, секретар статистичног одељења у Министарству Народне Привреде; и
Симо Кандић, писар Министарства Народне Привреде.

С П И С А К

младића рођених у Београду 1868 године, а којима се место становања не зна.

- 1, Гаврило син Павла Матића телеграфисте, 2, Милутин син Спасоја Симића кројача, 3, Теодор син Цветка Ђорђевића струнара, 4, Ђорђе син Јована Неговановића б. земичкара, 5, Божидар син Јована Васића кујунџије, 6, Драгољуб син Танасија Ђорђевића пандура, 7, Сретен син Ђорђа Јовановића пекара, 8, Јован син Деметра Костића сапунџије, 9, Цветко син Јевтимија Вељковића надничара, 10, Александер син Јулијане удовице, 11, Јован син Танасија Павловића надначара, 12, Ђорђе син Стевана Угриновића бив. ноћног стражара, 13, Петар син Јована Михајловића сапунџије, 14, Јанко син Јамандије Јанковића снајдера, 15, Илија син Николе Костића циганина, 16, Јован син Максима Арсенијевића б. лађара, 17, Светислав син Алексе Рајчића памуклијаша, 18, Никола син Даница Илића ашчије, 19, Драгољуб син оца непознатог, а матере Софије девојке, 20, Владимир син Филипа Јаношевића берберина, 21 Петар син Тодора Наумовића пиљара, 22, Драгољуб син Ставре Ђорђевића кувара, 23, Ђорђе син Косте Пешића трговца 24, Јован син Персиде девојке, 25, Драгољуб син од оца и матере непознате, 26, Божидар син Тодора Павловића, 27, Божидар син Стевана Гирића надничара, 28, Божидар син Васе Радосављевића трговца, 29, Светозар син Кузмана Анђелковића дрводеље, 30, Сава син г. Алексе Ристића официра. 31, Сретен син оца непозната, матере Јулијане Павле Топовци из Чачка, 32, Лазар ванбрачно дете, отац и мати непознати, 33, Александар син Томе Бугарског надничара, и матере Јелене, 34, Драгољуб син оца непознатог, матере Катарине, 35, Јован син Димитрија Стојановића амалина и матере Савке, 36, Алексије син Младена Николића надничара, мајке Јелене, 37, Ђорђе син Павла Ђорђевића колара, и матере Јелене, 38, Драгољуб син оца непознатог, матере Тинке — Христине девојке. 39, Ђорђе син Милана Здравковића кожуара, матере Ане, 40, Јован син Ђорђа Сувајџића ћурчије, а матере Ружице. 41, Јован син Аранђела Игњатовића сакаџије, матере Катарине, 42, Светозар син Лазара Милетића паора, матере Еве, 43, Милан син Јована Николића надничара, матере Василије, 44, Јован син пок. Стевана Јанковића бив. терзије, а матере Феме, 45, Божидар син Стевана Петровића терзије Матере Драге, 46, Светозар син Светозара Вучковића чиновника, 47

Јован син оца непозната, матере Пелагије, 48, Благоје син Димитрија Јанковића служитеља, 49, Драгутин син Христине Јовановића служавке, 50 Борђе син Васе Борђевића шивача, 51, Коста син Љубомира Тодоровића чиновника, 52, Милан син Мијаила Мијаиловића практиканта, 53, Ненад син Ђурице Чизмаревића тежака, 54, Драгутин син Јована Аничича шивача, 55, Душан син Николе Никшића практиканта, 56, Танасије син Косте Миловачовића обућара, 57, Симеон син Јована Симоновића типографа, 58, Никола син Николе Тодоровића 59, Димитрије син Милоша Станковића куvara, 60. Михаило син Стевана Симића виногр. 61, Кирил син Стојанке Петровића шваље, 62, Димитрије син Ружице Зорића шваљ, 63, Марко син Косте Димитријевића кројача, 64, Милош син Нићифора Панића шустера, 65 Никола син Марка Татића тежака, 66, Андреја син Марије девојке, 67, Марко син Јелене девојке, 68, Божидар син Ристе Јовановића камењара, 69. Милорад син Ђорђа Радо

сављевића бакалина, 70, Милош син Милована Рајковића официра, и матере Магдалене, 71, Милорад син Панте Стевановића, бандиста, и матере Паулине, 72, Милорад син Милана Живојиновића бандиста и матере Христине, 73, Коста син Петра Станковића писара и наред. штаба и матере Јелене, 74, Мијаило син Албертине Марића девојке, 75, Јосиф син Алојизе Мајерхофер служавке, 76, Мијаило син доктора Сигмунда Валасе, 77, Јосиф син Розалије удове Ковач — Вернер — 78, Хенрих син Адахберта Крњичека инжињера, 79, Антон Сам, син Катарине Сам служавке, 80, Јован син Персиде Николића служавке, 81, Фердинант син Антона Скалицког пекара.

Суд општине Београдске, позива ове фамилије или младиће који су живи, да одма престану књиговодству суда општинског, ради регрутовања за стални кадар, ако не желе, да младићи искусе казну закона о регрутацији, (који се не пријаве у своје време, да ће служити кад се ухвате три године).

ПРИВИЛЕГОВАНА НАРОДНА БАНКА
КРАЉЕВИНЕ СРБИЈЕ

ПРЕГЛЕД СТАЊА НА ДАН 31. МАЈА 1888.

	ИМАОВИНА	ДУГ	Сравњење са прошлим стањем
Главница		20,000.000.—	
Акција	20,000.000.—		
Привремене акције		10.000.000.—	
Акционари	7,500.250.—		
Банкноте у течају у злату 150.750.—		10,951.120.—	+ 1.100.—
„ „ „ „ сребру } привремене 4,201.290.—			- 107.830.—
„ „ „ „ сребру } сталне 6,599.080.—			+ 268.510.—
Благајна у звечењем новцу у злату 1.399.357.21	5,024.412.22		- 33.427.04
„ „ „ „ „ сребру 3,473.957.51			+ 84.216.53
Стр. вредности и салда стр. кореспондената 151.079.50			- 7.162.11
Лисница у злату 1,142.789.26	3,722.544.64		- 11.894.89
„ „ сребру 2,579.755.38			+ 121.172.28
Зајмови на државне обвезнице у злату 2,352.526.—	3,754.034.—		
„ „ „ „ „ сребру 1,401.508.—			+ 450.—
Текући рачуни домаћих новчаних завода	1,511.298.56		+ 14.892.65
Менице за наплату	5.207.39		- 2.748.86
Кауције	142.880.—		
Полагачи кауција		142.880.—	
Оставе просте	64.300.—		
Остављачи простих остава		64.300.—	
Оставе по текућим рачунима	1.986.918.20		
Остављачи по „ „		1.986.918.20	
Резервни фонд		20.840.18	
Вредности резервног фонда	17.607.98		
Положене акције српске Народне Банке			
Разни рачуни	29,348.54		
Обвезе по текућим рачунима		592.743.15	+ 952.—
	43,758.801.53	43,758.801.53	